

Реалізація проекту «Е-держава» в Україні відкриває нові можливості для комунікації між номінальним державою і реальним суспільством і тим самим сприяє підвищенню рівня довіри громадян до всіх гілок влади й державного апарату в цілому.

В Україні нараховується приблизно 1200 адміністративних послуг, але законодавство яке регулює ці послуги зазвичай застарілі. Також порядок надання таких послуг бюрократичний, це і призводить до зловживання «битової» корупції. Кожна послуга з якою ми стикаємося в процесі її перенесення в електронну форму, проходить реінжиніринг.

Сутність проекту запровадження та розвитку «електронного уряду» дуже проста – вона не потребує великої кількості чиновників, паперової бюрократії й дозволяє вирішити низку питань за допомогою комп'ютерних технологій.

Електронний уряд має буди максимально прозорим задля того, щоб перемогти корупцію, адже на сьогодні, в Україні, корупція є одним з основних джерел неефективної влади. Сама ж корупція розвивалася з самого початку незалежності держави. Саме впровадження електронного уряду в Україні допоможе знизити корупційні ризики до мінімуму, завдяки зменшенню особистого контакту громадян з органами влади.

Для ефективної боротьби з корупцією дуже важливо не зупинятися на першому елементі прозорості – публікації інформації на офіційних веб-сайтах органів державної влади. Відкритість загальної інформації про діяльність державних органів не дасть очікуваного ефекту, якщо не буде забезпечена ясність і універсальна застосованість процедур, а також можливість відстежувати діяльність окремо взятого чиновника з боку громадського суспільства і застосувати відповідні санкції.

Отже, сутність електронного уряду полягає в перекладі державних послуг в електронний режим, тобто особистий контакт між громадянином і чиновником буде мінімальним. У міру впровадження електронного уряду спілкування з владою буде здійснюватися через Інтернет. Окрім цього, в системі електронного уряду державні послуги будуть надавати стандартизований характер, що дозволяє знизити саму можливість застосування корупційних механізмів, кожен громадянин зможе самостійно відслідкувати процес вирішення своїх запитів.

Впровадження інформаційно-технологічних комунікацій в політико-державному управлінні може знизити корупцію в Україні, підвищити прозорість, зменшить бюрократію.

Джерела

1. Всемирная энциклопедия: Философия / Главн. науч. ред. и сост. А.А.Грицанов. – М.: АСТ; Мн.: Харвест, Современный литератор, 2001. – 1312 с. – С. 427-428.
2. Кузнецов В.О. 2010 Досвід упровадження електронного урядування в Норвегії та перспективи його використання в Україні. с. 108. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ktru.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/02/ZHurnal_Elektronne-uryaduvannya_1_2010.pdf
3. Павлотенкова М.Ю. Электронное правительство как вектор инновационных государственных преобразований в россии [Электронный доступ]. – Режим доступа: https://www.researchgate.net/publication/335935573_Electronic_Government_as_a_Vector_of_Innovative_State_Transformations_in_Russia/fulltext/5d84ccf592851ceb791eb29c/Electronic-Government-as-a-Vector-of-Innovative-State-Transformations-in-Russia.pdf
4. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 9: Електронний документообіг. Реінжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади / [С.П. Кандзюба, Р.М. Матвійчук, Я.М. Сидорович, П.М. Мусієнко]. – К.: ФОП Москаленко О.М., 2017. – 64 с.
5. Ерофеев Е. Электронное правительство: как приблизить чиновника к гражданину? // Connect. 2004. № 10.
6. Клімушин П.С. Механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві / П.С. Клімушин, Д.В. Спасібов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://univd.edu.ua/science-issue/issue/4100>

Березовська-Чміль Олена Борисівна

Кандидат політичних наук, викладач

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Кобець Юлія Василівна

Кандидат політичних наук, доцент

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ПОЛІТИЧНІ ЧИННИКИ В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Стаття присвячена новітнім політичним підходам до сучасної освіти. Проаналізовано основні принципи та напрями освітнього процесу. Досліджено політичні чинники та пріоритети розвитку освіти в Україні. Ключові слова: освіта, політика, освітній процес, сучасна методологія.

На сучасному етапі в світі збільшується значення освіти як найважливішого чинника формування нової якості не тільки економіки і політики, а й суспільства в цілому. Її роль стає дедалі більше разом з ростом впливу людського капіталу. Українська система освіти здатна конкурувати з системами освіти передових країн. Однак її переваги можуть бути швидко втрачені, якщо не буде сформульована через

широку підтримку громадськості загальнонаціональна освітня політика, якщо держава не відновить свою відповідальність і активну роль в цій сфері, що не проведе глибоку і всебічну модернізацію освіти з виділенням необхідних для цього ресурсів і створенням механізмів їх ефективного використання.

Освітня політика – найважливіша складова політики держави, інструмент забезпечення фундаментальних прав і свобод особистості, підвищення темпів соціально – економічного та науково-технічного розвитку, гуманізації суспільства, зростання рівня культури. Освітня політика встановлює на основі суспільної злагоди основні цілі і завдання розвитку освіти, гарантує їх проведення в життя шляхом узгоджених дій держави і суспільства.

В сучасних умовах якісна освіта є запорукою формування та вдосконалення людського капіталу будь-якої держави. Відтак саме політичні аспекти освітнього процесу потребують детального вивчення в науковому дискусії.

Впродовж останніх років найбільш ґрунтовними науковими дослідженнями освітньої політики є праці таких зарубіжних та українських вчених, як В. Бондар, Г. Дмитренко, Л. Даниленко, Г. Єльнікова, І. Зязюн, В. Кремень, В. Луговий, В. Маслов, Л. Назаренко, Н. Ничкало, С. Ніколаєнко, І. Ситар, І. Семенець-Орлова, Т. Сорочан, В. Олійник, Н. Протасова, Т. Шамова, І. Лікарчук та інших. Значну увагу науковці зосереджують на механізмах і оптимізації політико-управлінської діяльності, аналізу методик навчально-виховної діяльності, науково-педагогічним основам контролю та оцінювання тощо. Особливий акцент робиться на проблематиці освітнього менеджменту, як специфічного виду управлінської діяльності, що включає в себе комплекс принципів, методів, організаційних форм і технологічних прийомів управління різними освітніми системами, спрямованих на їхнє становлення, функціонування і розвиток.

Освітню політику можемо розглядати як сукупність механізмів координації, що працюють у межах системи освіти і є результатом взаємодії між різними силами, інтересами і акторами, кількість яких визначається особливостями конкретної країни та специфікою організації самої системи освіти. Освітня політика – це діяльність органів державної влади, політичних партій, громадських організацій щодо підвищення ефективності системи освіти та її функціонування в напрямку досягнення цілей освітньої політики відповідно до завдань розвитку суспільства та держави. Стрижневим елементом політики виступає управління якістю освіти шляхом оптимізації взаємодії всіх факторів і умов, які опосередковують освітній процес з метою досягнення найкращого результату (освіченості) і відповідно до освітніх стандартів (еталонами освіченості).

На основі вивчення теоретичних та емпіричних джерел, можемо відзначити, що в сучасній системі освіти набули поширення такі методологічні підходи, як компетентнісний, функціональний, системний, ситуативний, людиноцентристський.

Варто зауважити, що більшість сучасних дослідників вважають, що в майбутньому монопольне становище держави в освітній сфері буде зменшуватися. Роль держави все більше буде зосереджуватися на загальному регулюванні, забезпеченні правового поля і законодавчих гарантій. На практиці розрізняють правове, соціальне, економічне регулювання та саморегулювання. Саморегулювання є більш досконалим механізмом суспільної організації та інструментом, за допомогою якого держава делегує свої повноваження контролю і нагляду безпосереднім об'єктам управління, що є менш затратним для суспільства, перетворює освіту у відкриту саморегулюючу систему. Зокрема, в нашій державі важливу роль відіграють процеси децентралізації влади та надання більших повноважень територіальним громадам, що в свою чергу впливає на розвиток освіти.

Для ефективної освітньої політики необхідними є наявність органів управління, наділених певними повноваженнями, діяльність яких спрямована на певні об'єкти освітньої галузі, існування управлінських зв'язків, відносин між суб'єктами та об'єктами управління, наявність управлінських функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування та розвитку галузі [3, с. 11].

Як соціальний інститут освіта органічно входить в політико-правову і культурну систему суспільства, які повинні забезпечувати не тільки стабільність, але і соціально спрямовану динаміку розвитку освітніх відносин. З огляду на стан соціокультурного простору і минулого освітнього досвіду, держава виробляє стратегію розвитку освіти, оптимальні форми і механізми її реалізації в контексті конкретно-історичного розвитку суспільства, забезпечуючи баланс освітніх традицій і новацій. Видаються центральними органами державної влади законодавчі акти, закріплюють основні напрямки цієї політики. Тим самим освітня політика здійснює перспективно-орієнтовану, стимулюючу, комунікативно-інформаційну та інші функції [4].

Основними політичними напрямками освітнього процесу виступають:

- розробка державою принципів і норм, якими керуються всі державні органи, окремі громадяни, громадські, освітні та інші організації при здійсненні цілеспрямованої діяльності по створенню і розвитку системи освіти;

- безпосередньо цілеспрямована діяльність держави, державних органів, окремих громадян, громадських та інших організацій по створенню і розвитку системи освіти;
- діяльність держави, окремих громадян, громадських та інших організацій по формуванню і трансляції культурних і духовних цінностей новим поколінням [1].

На сучасному етапі важливе місце в управлінні освітою належить запровадженню інновацій в освітньому просторі. На думку Л. Даниленко, головними тенденціями сучасного освітнього процесу в Україні є внесення суттєвих політичних, економічних, соціальних змін і сприяння розвитку теорії управління соціально-педагогічними системами в ринкових умовах; відмова керівників навчальних закладів від адміністративно-функціональної технології управління, яка характерна авторитарному стилю і перехід до проектно-інвестиційної, характерної демократичному стилю управління на засадах рівних партнерських відносин з інвесторами та застосування освітніх інновацій, під якими розуміється новизна у навчально-виховному й управлінському процесах, яка суттєво змінює освітній процес та його результати [2, с. 85].

Вважаємо, що необхідно термінове рішення проблемно-болочих питань освітньої системи: мобільність, реальна доступність освіти, кадрова політика в освіті і ефективність управління освітніми установами. Всі ці питання чекають свого подальшого всебічного філософського обговорення і результативних дій за допомогою ефективної освітньої політики.

Нові цивілізаційні виклики закономірно призводять багато країн до нового «освітнього буму», до хвилі глибоких реформ систем освіти – це відбувається в таких різних країнах, як США і Великобританія, Китай, країни Східної Європи, Південно-Східної Азії і Південної Америки і т.п. Проведені за кордоном освітні реформи орієнтовані на поточні і перспективні потреби суспільства, ефективно використання ресурсів, в тому числі самих систем освіти.

Ефективність системи освіти будь-якої держави вивчається на трьох рівнях: здобувача освіти, навчального закладу та суспільства. Аналізуючи особливості освітнього процесу в Україні, варто зауважити, що швидкість освітніх реформ в нашій державі значною мірою дисонує з повільним розвитком економіки та частими бюджетними дефіцитами. Відтак впровадження інновацій в освітньому процесі зовсім не підкріплена матеріально-технічною базою та фінансовими можливостями забезпечення нових освітніх технологій. Крім того, доцільним, на наш погляд, було б збільшення мотивації педагогічних працівників шляхом впровадження системи преміювань, відзнак і заохочень щодо підвищення кваліфікації та освоєння технологічних інновацій.

Джерела

1. Бобров В.Я. Філософія освіти XXI століття: проблеми перспективи: 36.наук. пр. / В.Я. Бобров, С.В. Бутівченко // АПН України, Т-во «Знання» України; За заг. ред. В. Андрушенка. – К.: 2000. – Вип. 3. – С. 443-447
2. Даниленко Л.І. Наукові засади управління інноваційною діяльністю в системі освіти / Л.І. Даниленко // Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького педагогічного інституту ім. Г.Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2005. – С. 85-91.
3. Протасова Н.Г. Реформування освіти в Україні: державно-управлінський аспект : навч.-наук. вид. / Н.Г. Протасова, В.І. Луговий, Ю.О. Молчанова та ін.; за заг. ред. Н.Г. Протасової. – К. ; Львів : НАДУ, 2012. – 456 с.
4. Мельтухова Н.М. В. Світовий досвід управління освітньою галуззю / Н.М. Мельтухова, Г.В. Михайленко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2011-3/doc/5/01>.

Волкова Ольга Викторовна
Белорусско-Российский университет
Фаталиева Елизавета Васильевна
Белорусско-Российский университет

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ФИНАНСОВЫХ МЕТОДОВ ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Изучено значение финансовых методов как элемента финансового механизма для реализации финансовой политики предприятия. Дана характеристика общеустановленным финансовым методам, позволяющим повысить уровень эффективности деятельности предприятия. Представлены преимущества использования современных финансовых методов для повышения эффективности деятельности предприятия. Ключевые слова: финансовые методы, финансовый механизм, финансовый бенчмаркинг, финансовый инжиниринг, финансовый контроллинг, финансовый блокчейн.

Актуальность. В условиях рыночной экономики деятельность предприятия должна основываться в первую очередь на повышении эффективности его функционирования. Одним из важных факторов при этом выступает уровень использования современных финансовых методов как элементов финансового механизма. От этого зависит финансовая привлекательность для внешних инвесторов, контрагентов по финансово-хозяйственной деятельности, а также собственников организации.